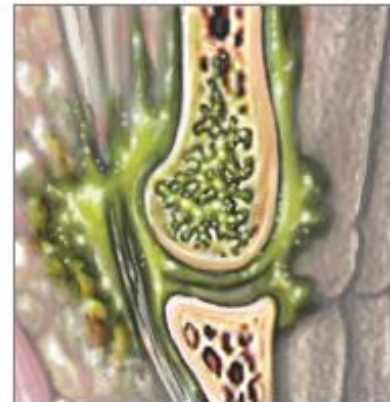

Sýkingar í beinum og liðum

Bone infection

ADAM

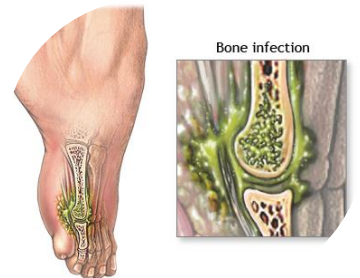
Unnið upp úr:
Bókum og greinum
Rannsóknarverkefni Freypórs Össurarsonar 2006-2020
og Ásgeirs Þórs Másonar 1996-2006

Hmmmmmm .....

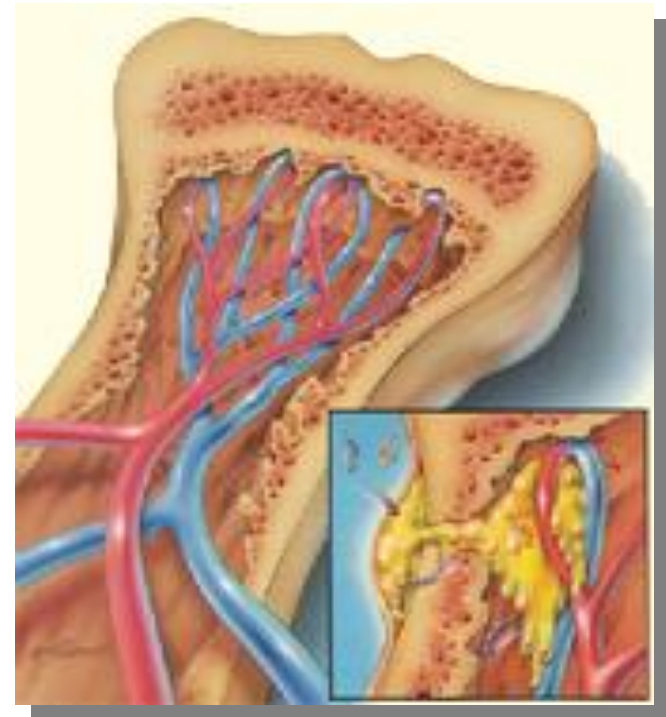
Sýkingar í beinum og liðum

- ✓ Beinum og liðum?
- ✓ Hvernig og hvers vegna sýkjast bein?
- ✓ Algengt?
- ✓ Hvaða aldur? Aldursdreifing?
- ✓ Stelpur vs strákar?
- ✓ Hvaða bein og hvaða liðir?
- ✓ Hvaða sýklar?
- ✓ Hvaða einkenni?
- ✓ Mismunagreiningar?
- ✓ Rannsóknir?
- ✓ Hvaða meðferð?

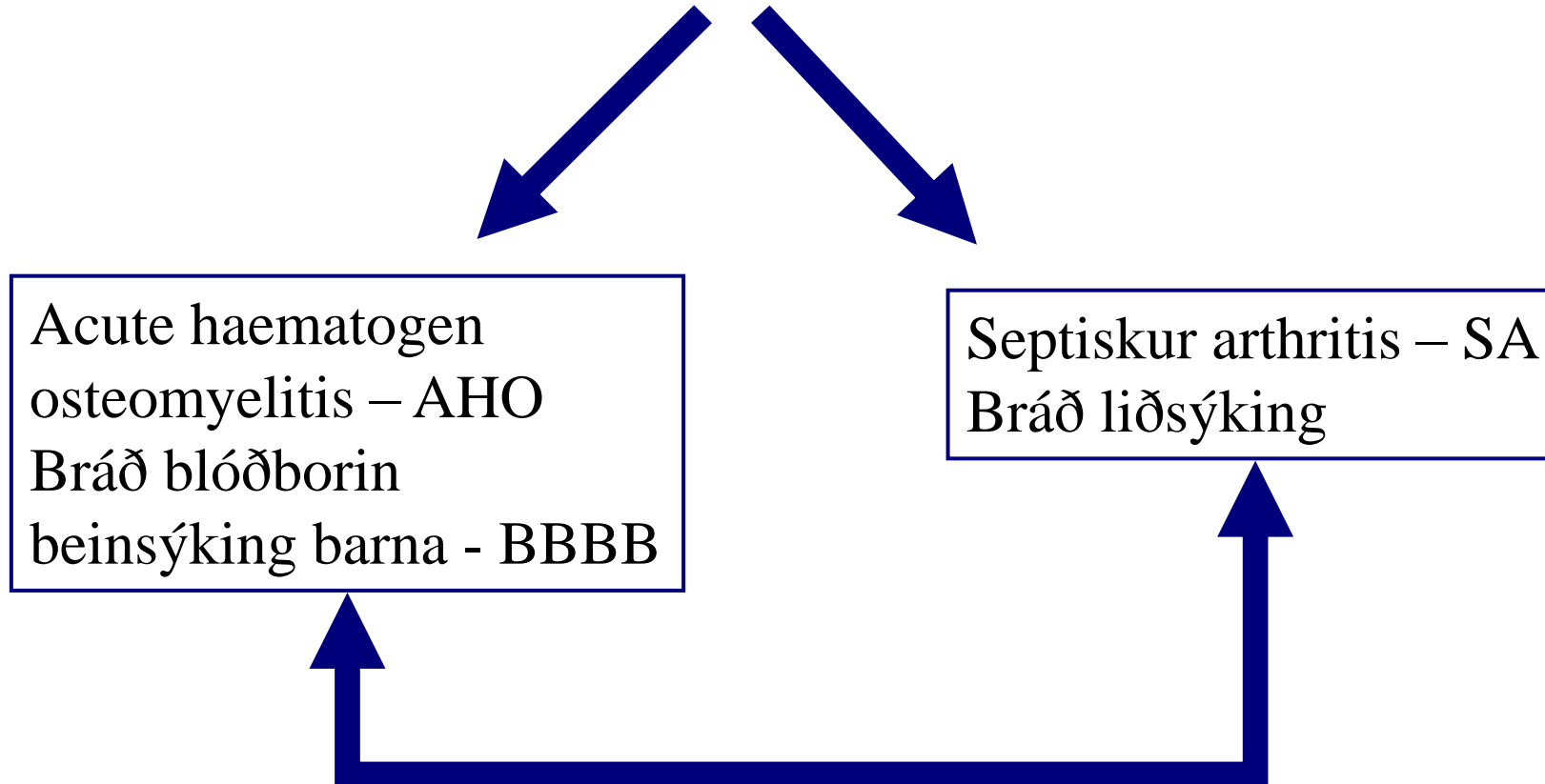

Inngangur

- Sýkingar í beinum og liðum eru erfiðar og alvarlegar sýkingar
- Í börnum er blóðborin sáning algengust
- Löng bein og burðarliðir
- Skjót greining og markviss meðferð skiptir sköpum
- Langvinnar afleiðingar geta verið slæmar

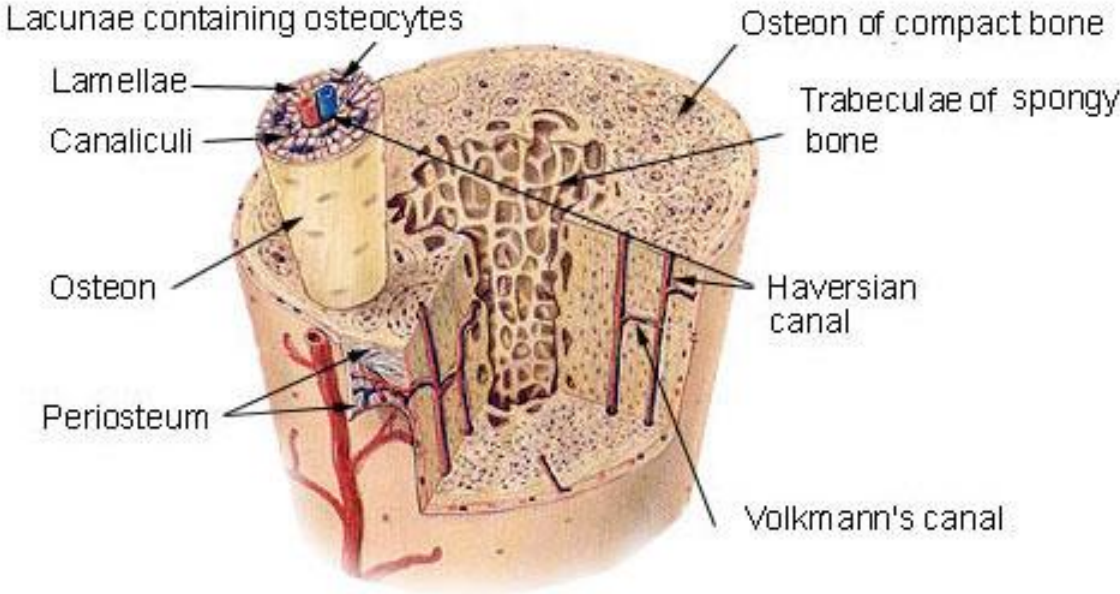

Osteomyelitis – septiskur arthritís

Beingerð

Compact Bone & Spongy (Cancellous Bone)

Nýgengi

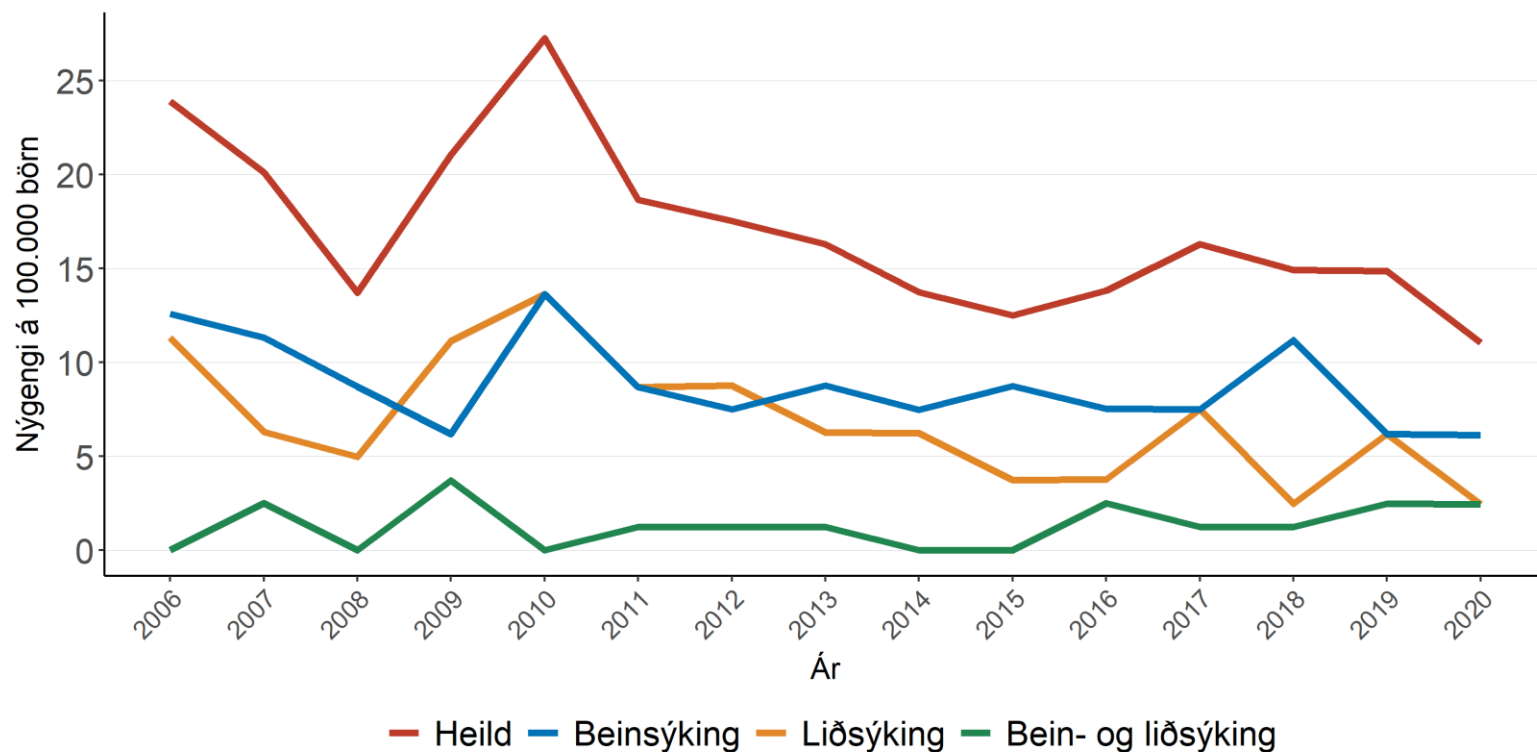
» Heildarnýgengi tímabilsins var 17,1 ($\pm$ 4,5) á hver 100.000 börn

» 3,8% árleg lækkun

» (95% CI 1,6-6,0)

» Nýgengi liðsýkinga lækkaði árlega um 7,5%

» (95% CI 2,5-12,2).

Mynd 3 - Nýgengi bein- og/eða liðsýkinga hjá börnum á Barnaspítala Hringins árin 2006-2020

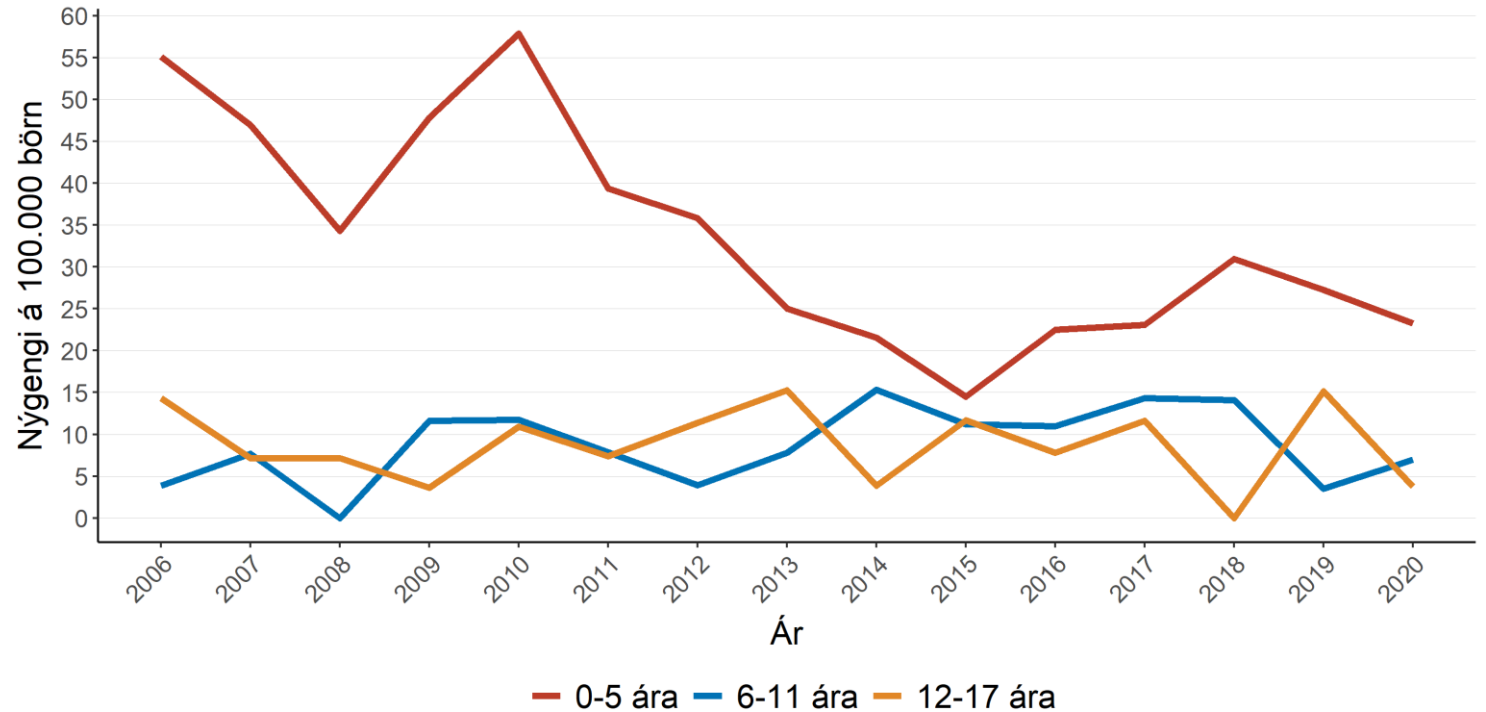
Aldursskipt nýgengi

» Nýgengi 0-5 ára barna var 33,7 ($\pm$ 13,2) á hver 100.000 börn

» Marktækt hærra en í hinum aldursflokkunum ($p \ll 0,05$)

» Árleg lækkun um 6,3%

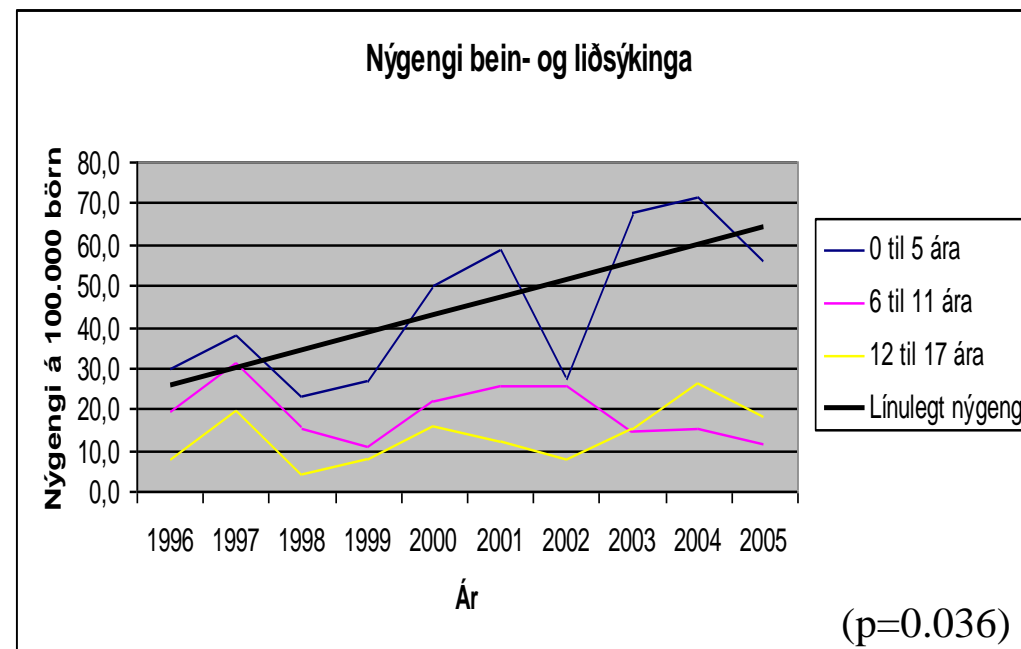
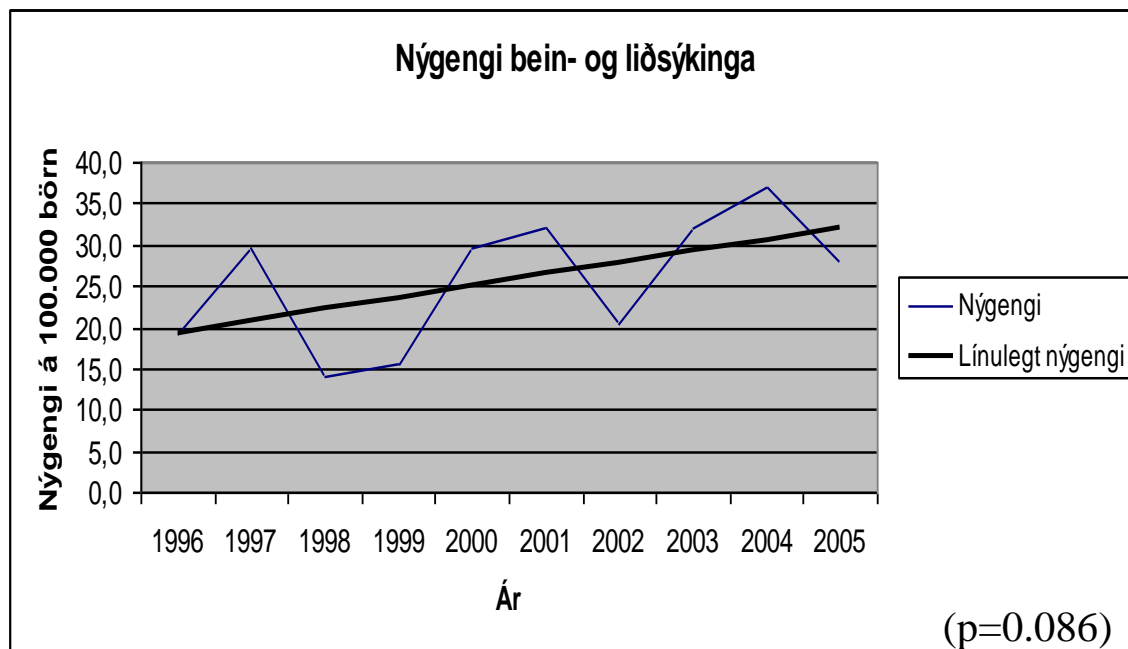
» (95% CI 2,8-9,6)

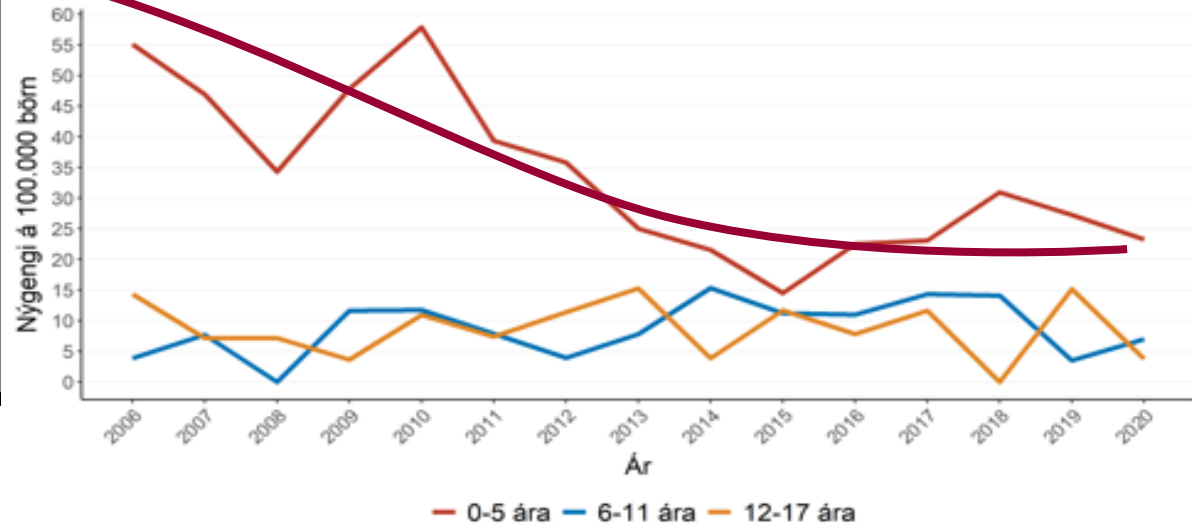
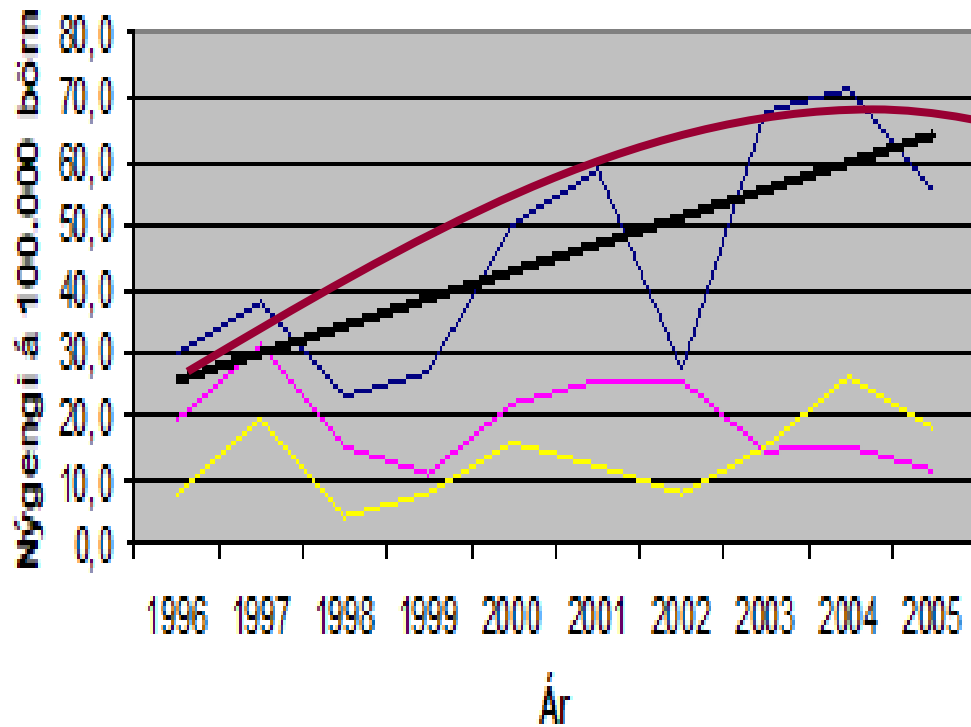
Mynd 4 - Aldursskipt nýgengi bein- og/eða liðsýkinga hjá börnum á Barnaspítala Hringins árin 2006-2020

Aldursstaðlað nýgengi bein- og liðsýkinga

Breytingar á nýgengi ... hmmm!!

Aldurs- og kynjadreifing

» Miðgildi aldurs: 30 mánuðir

» Spönn: 28 dagar – 17,9 ára

» 35% tilfella á öðru aldursári

» 66% tilfella á aldrinum 0-5 ára

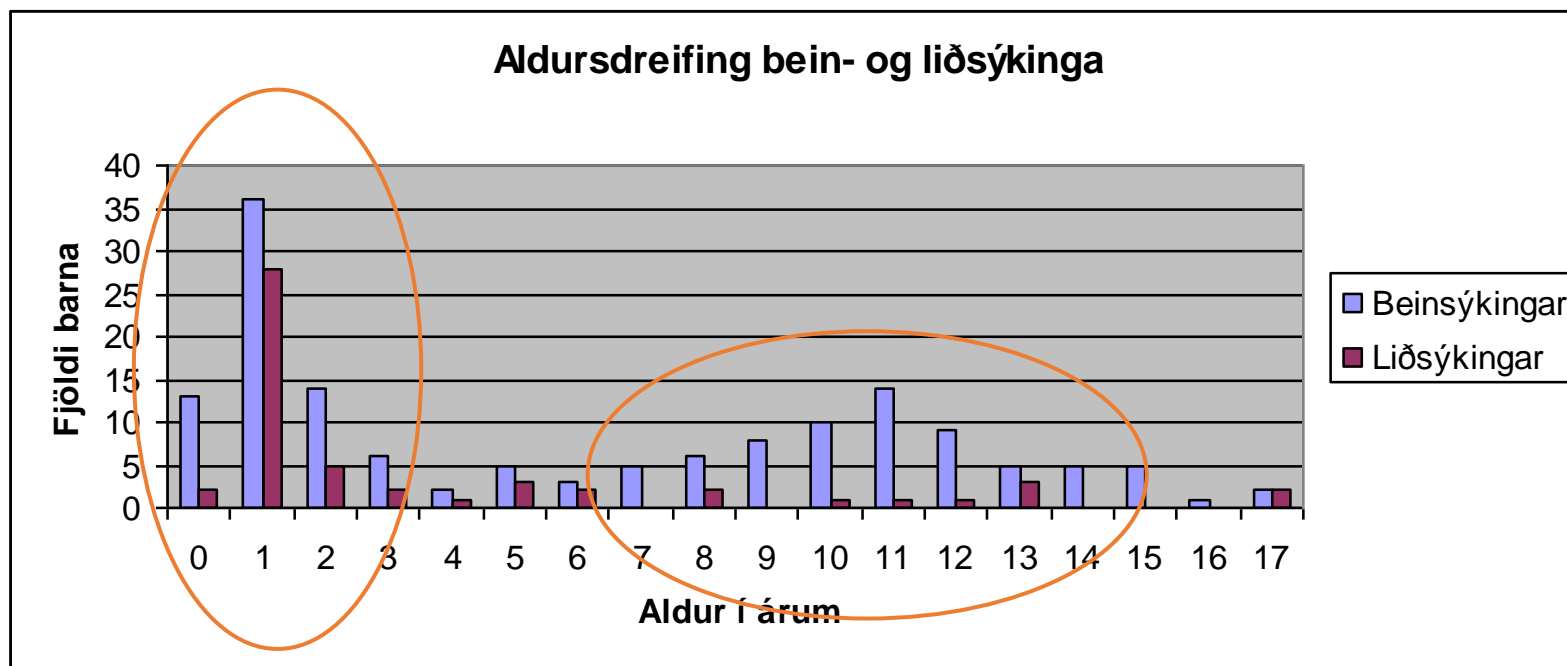
» 133 drengir og 72 stúlkur

» Kynjahlutfall: 1,8:1

Mynd 2 - Aldursdreifing 205 barna með bein- og/eða liðsýkingu árin 2006-2020

Aldursdreifing og kynjahutfall

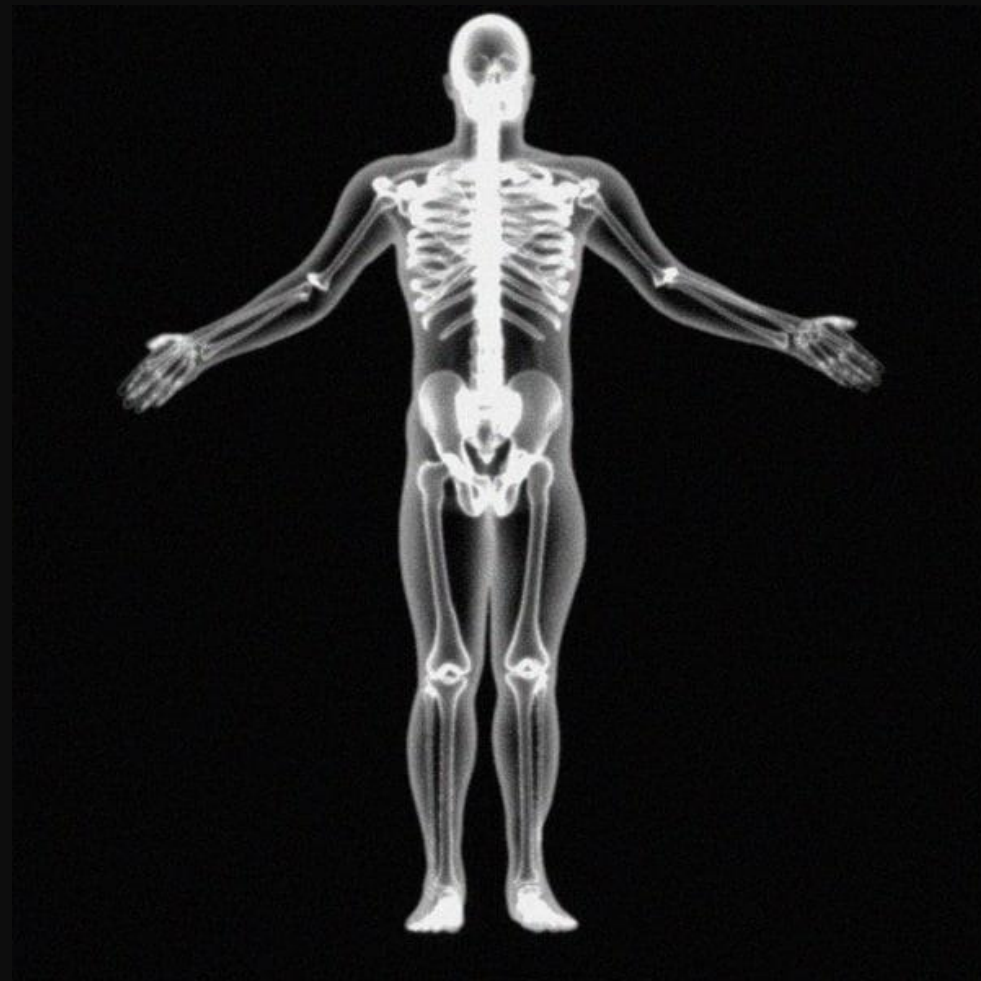
- Kynjahlutfallið (drengir:stúlkur) er 1,2:1

Einkenni

(osteomyelitis og sept arthritis)

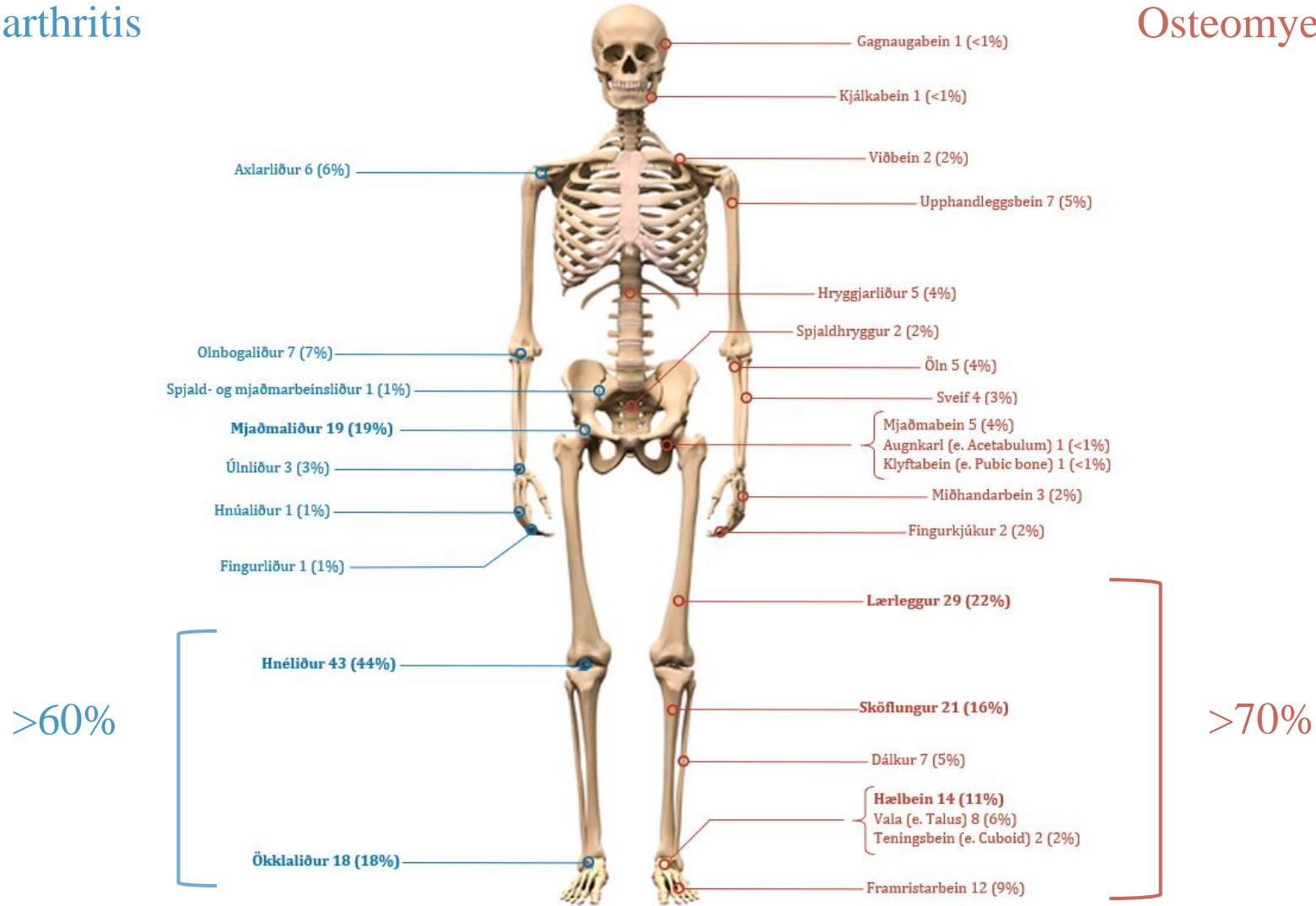
Einkenni við greiningu	Staðfest til staðar
Verkir	82,9%
Starfstruflun	79,5%
Bólga á sýkingarstað	46,3%
Húðhiti á sýkingarstað	36,1%
Sótthiti ($\geq 38,3^{\circ}\text{C}$)	22,0%
Roði á sýkingarstað	21,5%

Hvaða bein og liðir?

Septiskur arthritis

Osteomyelitis

Mynd 6 - Staðsetning bein- og liðsýkinga hjá börnum á Barnspítala Hringsins 2006-2020

Bakteríuræktun

Tegund sýnis	Tilfelli	Jákvæðar ræktanir
Blóð	180	39 (22%)
Liðvökvi	111	28 (25%)
Vefur frá beini	81	34 (42%)

Tafla 2 – Bakteríuræktanir við greiningu bein- og/eða liðsýkingu barna

- » Bakteríugreining fékkst 37% tilfella
  - » *Staphylococcus aureus* algengust
    - » 65% tilfella með jákvæða ræktun
    - » Eitt MÓSA tilfelli
  - » *Kingella kingae* næst algengust
    - » 12% tilfella með jákvæða rætkun
  - » Eitt tilfelli talað stafa af *Borrelia burgdorferi*
-
- S aureus, GBS
  - Strept. Pyogenes, S. Epidermidis
  - E.Coli. Salmonella, Pseudomonas aeruginosa
  - Hemophilus influenzae, S pneumoniae o.fl

Sýklar - almennt

Ungbörn < 1 árs	1-16 ára	>16 ára
Gr. B streptococca	Staph.aureus	Staph. Aureus
Staph aureus	Strept. Pyogenes	Staph. epidermidis
E.Coli	Kingela kingae	Pseudom. aerug.
Gram neikv bakt		
		S. pneumoniae H. Influenzae Serratia marcescense Salmonella (Sickle cell)

Osteomyelitis

Mismunagreiningar

Osteomyelitis

Mismunagreiningar

- Arthritis rheumatoides og JIA
- Septiskur arthritis
- Trauma
- Cellulitis
- Ewing's sarcom
- Hvítblæði
- Æðabólga
- Beininfarkt (sickle cell anemia)
- Toxiskur synovitis (coxitis simplex)
- O.m.fl.

Septiskur arthritis Mismunagreiningar

Septiskur arthritís

Mismunagreiningar

- JIA
- Febris rheum.
- Vasculitis / Henoch-Schönlein
- Festumein
- Orthop. sjd (perthes, o.m.fl)
- Reiter
- Colitis ulcerosa
- Psoriasis
- Lyme
- Trauma
- O.m.fl.

Rannsóknir

Rannsóknir

- Blóðstatus
- Sökk
- CRP
- Blóðræktun
- Aspirat í ræktun
(NB: bl.ræktunarglös!!!)
- MRI
- Rtg., CT,
- Beinaskann

Einkenni og rannsóknir

Tafla 3 - Einkenni og blóðgildi barna með bein- og/eða liðsýkingu á Barnaspítala Hringins 2006-2020

Einkenni við greiningu	Staðfest til staðar
Verkir	82,9%
Starfstruflun	79,5%
Bólga á sýkingarstað	46,3%
Húðhiti á sýkingarstað	36,1%
Sótthiti ($\geq 38,3^{\circ}\text{C}$)	22,0%
Roði á sýkingarstað	21,5%
Blóðgildi við greiningu	Staðfest hækkað
CRP ($>10\text{mg/L}$)	66,3%
Ekki skráð í 16,6% tilfella	
Sökk ($>20\text{mm/klst}$)	22,9%
Ekki skráð í 66,3% tilfella	

Myndgreining

Tafla 1 – Myndrannóknir við greiningu bein- og/eða liðsýkingu barna

Myndrannsókn	Tilfelli	Hlutfall
Segulómun	179	87%
Röntgen	127	62%
Sindurskönnun	36	18%
Ómun	29	15%
Sneiðmyndataka	3	1%

» Segulómun algengsta rannsóknin

» Hafði 98,3% næmi

» Röntgen notuð til að útiloka mismunagreiningar

» Sindurskönnun aðallega á fyrri árum rannsóknar

Meðferð

<5 ára: Cefazolin 150 mg/kg : 3

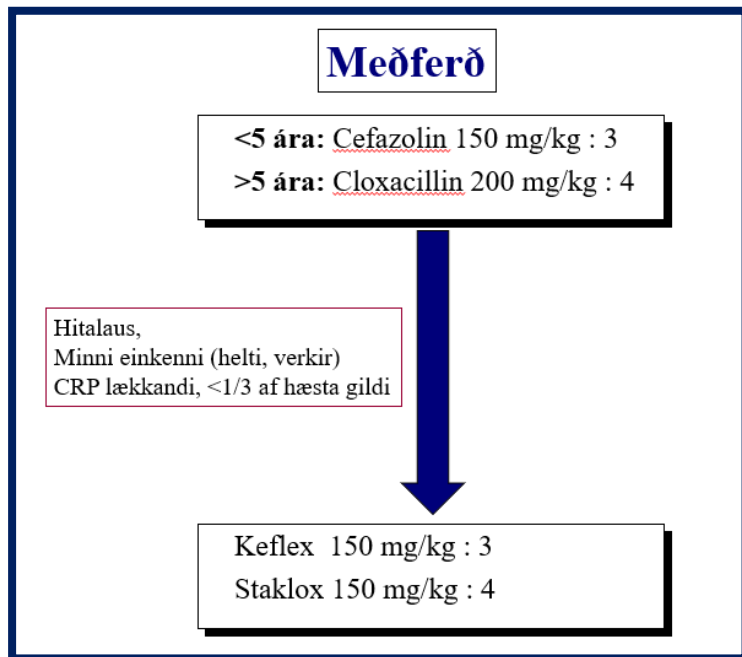
>5 ára: Cloxacillin 200 mg/kg : 4

Hitalaus,
Minni einkenni (helti, verkir)
CRP lækkandi, <1/3 af hæsta gildi

Keflex 150 mg/kg : 3

Staklox 150 mg/kg : 4

Meðferð

Kliniskur
bati

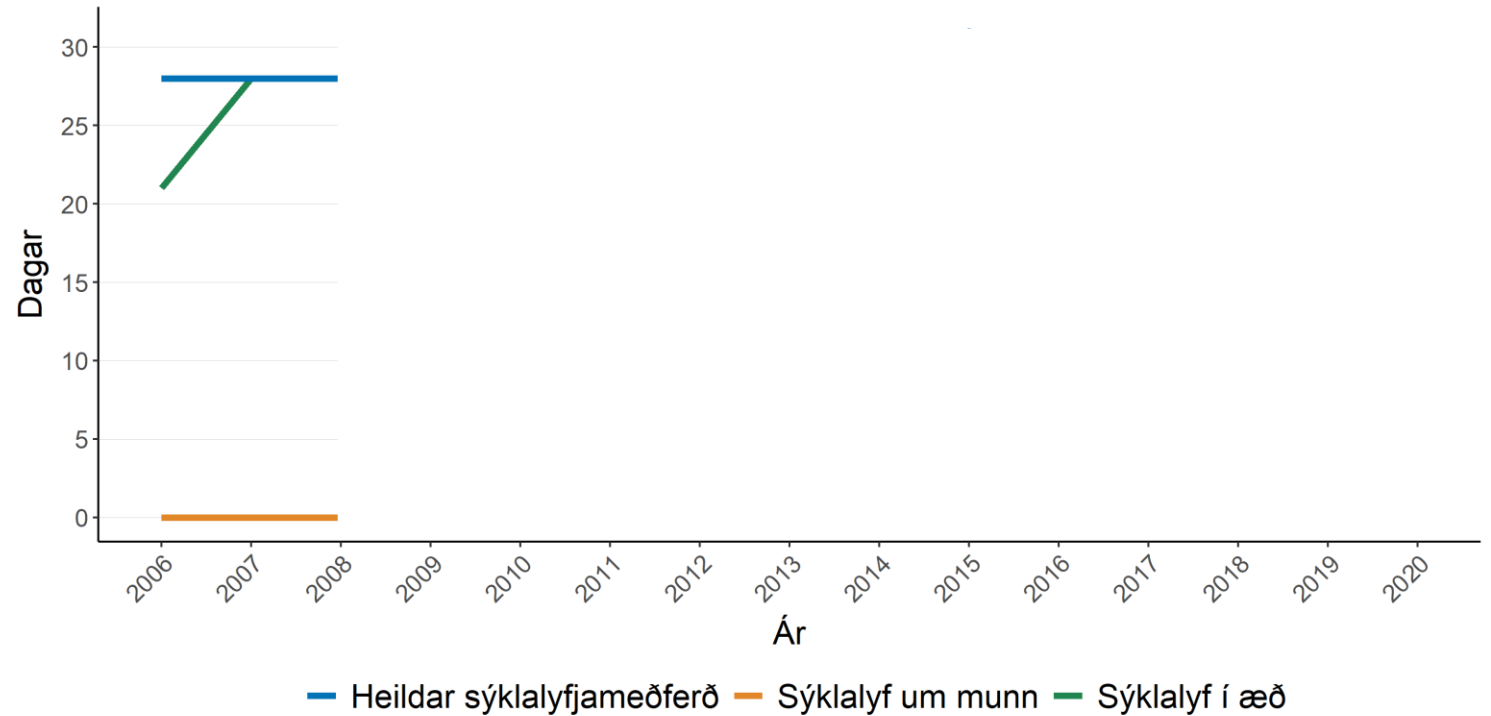
3-4 vikur: stoppa

Osteomyelitis – 3 vikur

Arthritis – 4 vikur

Sýklalyfjameðferð

- » Marktækur munur á meðallengd lyfjagjafa milli tímabila ($p < < 0,05$)
- » Enginn munur á meðferðum með tilliti til bakslags í meðferð ($p = 0,67$)
- » Enginn þeirra sem fékk nýju meðferðina greindist með eftirstöðvar í lok meðferðar

Mynd 5 - Miðgildi sýklalyfjagjafar við bein- og liðsýkingum á Barnaspítala Hringins árin 2006-2020

Umræður

» Ný og einfölduð meðferð er örugg og áhrifarík

» Ekki auknar líkur á bakslagi né eftirstöðvum

» Ótvíræður kostur fyrir börn og aðstandendur þeirra

» Lækkandi nýgengi bein- og liðsýkinga barna á Íslandi

» Vangreining á sýkingum af völdum *K. kingae*?

» Ofgreining í fyrri rannsókn vegna minna aðgengis að segulómun?

» Ekki hægt að treysta á rannsóknir í greiningu

» Blóðmynd ekki afgerandi

» Lítið næmi bakteríuræktana

» Sérteki segulómunar byggir meðal annars á þekkingu sérfræðinga

LOK !!!

